

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 7-50 Din
za inozemstvo 18-—

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravištvu:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošti, čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 27. julija.

Kdor si hoče točno in jasno opredeliti pojmov slovenskega separatizma, ta naj si prebere «Avtonomista» z dne 15. julija t. l. Tam najde v članku «Avstrijci, Nemčija in mi» razloženo, v čem se razlikuje separatizem avtonomistov od avtonomizma, ki ne mara veljati za protijugoslovanskega.

V navedenem članku govori «Avtonomist» o možnosti, ali boljše o nulnosti, da se prej ali slej Avstrijci združijo z Nemčijo, in razglablja položaj v katerem bi se nahajali v tem slučaju Slovenci. Zdi se mu, da bi v tem slučaju Nemci ne ostali na Karavankah, marveč da bi na vsak način hoteli do Trsta, kakor kaže smer že turska železnica. «Takrat bi prišli Slovenci znova pod zgodovinsko kolo. Takrat bi bila res dana prilika, da vzamejo Nemci Lahom tudi še slovensko Primorje in združijo tako vse Slovence. Nastopila pa bi istočasno možnost, da nas vse skupaj odtrgajo od Jugoslavije.»

Da bi bila citirana eventualnost absolutno izključena, tega seveda ne more nihče trditi. Toda nad vse značilno je, da «Avtonomist» sploh ne razmotriva možnosti odpora proti takim nemškimi imperijalističnim težnjam. Njegov je Jugoslavija prešibka za vojni nastop proti Veliki Nemčiji; o kakih drugih razvojnih možnostih našega odpora se mu sploh ne zdi vredno razpravljati. Pač pa se mu zdi potrebno povdarjati potrebo najširše avtonomije za Slovence v Jugoslaviji — ravno iz teh vnanjepolitčnih ozirov, torej za to, da nas bo v slučaju nemške «invazije» prevzemala in prevela misel o lastni državnosti. «Ako razširimo in utrdimo med celokupnim narodom (slovenskim) zavest, da hočemo živeti skupaj kot narod in da hočemo biti, kolikor je pač mogoče, sami svoji gospodarji. V tem primeru se vidi «Avtonomist» zavarovanega, da se obdrži ev velikem nemškem morju» in proti centralistični nemški vladavini. Zato je on za «najširšo avtonomijo, za tako široko, da se ne bo več mnogo razločevala od samostojne države».

Ako se tako na znotraj pripravimo, potem smo Slovenci krepka enota, potem «naj nas valovi svetovne zgodovine neso v eno ali drugo višjo skupino».

Nalašč smo se držali čim točneje po članku. Njegova vsebina je tedaj na kratko tale: Mi Slovenci moramo biti politična enota zase. Sami zase pa smo velika revščina, zato nas zgodovine kolo priključil zdaj eni, zdaj drugi višji skupini. Danes nas ima pridružene Jugoslavija, jutri pa nas bo morda zanesla v skupnost z Veliko Nemčijo. «Avtonomista» pa je vseeno, ali se nahajamo v jugoslovanski ali velenemški «višji skupini».

To je točna definicija slovenskega separatizma. Njemu je do skupnosti s srbsko-hrvatskim delom Jugoslavije ravno toliko ko do skupnosti z Nemci. Druge konsekvence še zaenkrat ne bomo napravili, dasi imamo tudi za to že faktne argumente. Važno je da si to konstatiramo dobro zapomnimo. Ne le oni, ki nam je unitarizem jugoslovanski nacionalistični program, marveč potrebna je tudi onim, ki so morda iz kakoršnihkoli poštenih nagibov avtonomisti. Morda bo le še kakim lahkoverežem odprli oči do spoznanja, kake narodne cilje vidijo pred seboj možne iz tabora «Avtonomista».

Povišanje izvozne carine.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Danes je finančno - ekonomski komite ministrstva razpravljal o povišanju izvoznih carin. Z ozirom na bližajočo se izvozno sezono in valutno situacijo je bilo sklenjeno, da se s 1. avgustom poviša izvozna carina za pšenico in rž od 30 na 50 Din za 100 kg, za oves in ječmen od 10 na 20 Din, za opij od 500 na 800 Din, za svinjsko mast od 150 na 300 Din, za gosjo mast od 200 na 400 Din, jajca od 200 na 300 Din, za oljnatu seme od 200 na 300 Din. Nova je izvozna carina za jedilno olje, 20 dinarjev; za med 100 Din, za perje od perutnine 200 Din, za perutnino, živo in zaklano, 150 Din; za drobov 20 Din. Komite je odpisal občini Sorici davek za leto 1920.

IZPLAČILO DRŽAVNIH OBEVEZNIC.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Člen 91. finančnega zakona pooblašča finančnega ministra, da poravnava vse še neizplačane državne obveznosti od ujednjenja po do sedanjega proračuna. V kolikor v proračunu predvzeta kredita v to ne bodo zadostovali, bi zahteval finančni minister naknadne kredite s posebnim zakonom, ki ga mora predložiti do konca decembra.

Seja narodne skupščine.

KLERIKALNI RUN NA GOVORNIŠKO TRIBUNO. — VOJNI MINISTER O RAZMERAH V ARMADI. — PRORAČUNI MINISTRSTEV VOJNE IN MORNARICE, JAVNIH DEL, TER POŠTE IN TELEGRAFA SPREJETI.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Danes so ves dan okupirali govorniško tribuno klerikali. Na dopoldanski seji se je o priliki proračuna vojnega ministrstva pokazala velika razcepljenost in nedoslednost klerikalcev. Posl. Brodar je namreč izjavil, da smatra za svojo dolžnost, da se javno zahvali vojnemu ministru, da je tako hitro odpravil razne nedostatke v naši vojski. Dobil je iz vrst slovenskega vojaštva zagotovilo, da je sedaj hrana zadostna, da so stanovanja čista in v redu in da so preskrbljeni tudi s perilom. Takoj za Brodarjem pa je Žebot grajal nedostatke v vojski in se pritoževal, da vojni minister ni hotel niti poslušati niti sprejeti nadškofa dr. Bauerja in škofa dr. Jegliča, ki sta prišla intervenirati, da bi katoliški duhovščini ohranil privilegij, da bi jim ne bilo treba služiti pri vojaki. Vojni minister general Vasić ga je takoj postavil na laž. Pojasnil mu je, da je oba cerkvena dostojanstvenika sprejel, vendar pa ni mogel sprejeti njih zahteve, ker bi s tem kršil zakon. Prišel pa jim je nasproti v toliko, da je ukenil, da pojde za enkrat samo polovica katoliške duhovščine v vojske, druga polovica pa šele drugo leto.

Na popoldanski seji se je zopet dalmatinski klerikalec Milanović ogreval za to, da naj bi ministrstvo za gradjevine dalo potrebne kredite za gradnjo katoliških cerkev. Neprestano zavzemanje govorniške tribune s strani klerikalcev je bilo skrajno neolajno tudi napram kolegom iz opozicije, ki so se v uvidno potrebo, da se mora proračun rešiti do konca tega meseca, dogovorili, da bo govoril od vsake skupine samo eden. Vsi klerikalne brezobzirnosti je bilo ostali opoziciji onemogočeno izraziti svoje mišljenje.

Dopoldanska seja.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Dopoldanska seja skupščine se je pričela ob 8.30. Na dnevnem redu je bila razprava o proračunu vojnega ministrstva. Govorili so poslanci Nemanjić, Brodar, Vojta Lazarić, dr. Ivanič in Žebot, ki so kritizirali neracionalno trošenje pri nabavkah za armado in mornarico, priznali pa so, da mora imeti vojni ministerstvo potrebne kredite za vzdrževanje armade.

Ko je poročevalec dr. Sečurov predčital amandmane, ki jih je predložilo vojni ministerstvo, se je oglašil k besedi minister voine in mornarice, general Vasić, ki je uvodoma naglašal, da budžet vojnega ministrstva ni velik, ampak naravnost majhen. Armada šteje 3332 oficirjev, kar gotovo ni preveč. Izdal je ukaz, da se morajo mlajši oficirji in tudi majorji in podpolkovniki poslati k trupam. Kar se tiče oficirskih plač, so iste naravnost siromašne, tako da zapadajo oficirji v dolgovne. Armijski komandant, in teh imamo 4, ima 2500 Din mesečne plače, po odtegnitvi prispevkov za bolniški fond in druge pa mu ostane komaj 2377 Din. Zahteval je od podpolkovnika, ki ima 6 otrok, naj mu naznani, koliko ima plače. Dobil je odgovor, da 2400 Din, potroši pa jih 2800, in sicer ob jako skromnem življenju. Oficirji morajo zaradi tega delati dolgovne, ako nimajo svojega premoženja.

Vojni minister se je izrekel nato z vso odločnostjo proti zmanjšanju vojaške službene dobe, naglašujoč, da mu je kot vojaku dobro znano, koliko časa potrebuje naš vojak, da se popolnoma izveža. Šestmesečni rok ne bi nikdar tako usposobil naše vojske, da bi si mogla priporiti lovorike zmagovite bivše srbske vojske. Seveda pa vojaška doba ne sme biti tako dolga, da bi bilo oškodovano narodno gospodarstvo. Z navedenim 2 do 3 slučajev o zlostavljanju vojakov, s čemer se je skušalo generalizirati, je opozicija napravila jako slabo uslugo naši državi napram inozemstvu, ki bo mislilo, da je naša vojaška uprava slaba. Priznava, da je morda v zaporih več vojakov, kakor bi jih bilo treba, a kriva je temu skupščina, ki ne da kreditov za vojnosočne oficirje.

Očitki posl. Žebota, da ni hotel sprejeti zagreškega nadškofa dr. Bauerja in ljubljanskega škofa dr. Jegliča, niso to ni. Razgovarjal se je z njimi dalje časa, vendar pa nikakor ni mogel ugoditi njih želji, da naj bi bila pogajanja zaupna. Zahtevala sta, naj bi bili katoliški bogoslovci prestali vojaške službe, ako prav je zakon o ustroju države razširjen na vso državo. Vsakdo mora služiti v naši skupni armadi, pa naj bo pravoslavne, muslimanske ali pa katoliške veroizpovedi. On stoji na stališču, da bi pomenilo naravnost degradacijo, ako bi katoliški svečeniki ne služili v naši vojski, ostali pa. Tudi v drugih državah je uvedeno za svečenštvo vojaško službovanje.

Vojni minister je koncem svojih izjav naglašal, da je imela armada mnogo škodo, ker se je delalo z dvanaestimi, in pozivljaj skupščino, naj dovoli armadi v pravem času potrebne kredite za prehrano in material.

Proračun vojnega ministrstva je bil sprejet z ogromno večino; istotako tudi amandmani, nakar je bila seja prekinjena.

Popoldanska seja.

Seja se je nadaljevala ob 16.30. Najprej bi se imela vršiti razprava o izpremembi druge točke zakona o oblastnih in srezkih samoupravah. Na predlog ministra pravde M. Markovića, ki je zastopal notranjega ministra, pa je bil zakon vrnjen zakonodajnemu odboru v svrhu popolnitve in pride na vrsto na eni prihodnjih sej.

Sledila je razprava o proračunu ministrstva za gradjevine. Kritika je bila zelo nestvarna. Zemljoradnik Aradić se je pritoževal, da je vse preveč uradništva, klerikalec Milanović pa, da ministrstvo noče sezidati več katoliških cerkev. Posl. Žebot se je pritoževal nad slabimi cestami v Sloveniji, posl. Dr. Stanovnik pa se je malo pozno zavzemal za cestarje v Sloveniji in zatrjeval, da so bili vsi cestarji pristaši SLS, odpušeni. (Medklici: «Med njimi sploh ni nobenega klerikalca!»). Minister za gradjevine mu je odgovoril, da ministrstvo kot tako sploh ni zahtevalo uklenjenja cestarjev, nego je storila to parlamentarna komisija, ki je naložila ministrstvu da izvrši ono, kar je izdelala komisija. Gospodje poslanci vedo sami, da sem se takoj — je rekel minister — ko je o zadevi prišel razpravljati finančni odbor, zavzel za obdržanje cestarjev, ker jih smatram za koristne in potrebne. Kričivo je torej, predbacivati ministrstvu za gradjevine, da se za Slovence ne brigajo. Gg. Slovenci morajo vedeti, da sem osebno kot minister baš na račun Srbije postavil most pri Veržuju in v Bosenski Gradski. Treba je pomisliti, da pred leti s Prekurmijem sploh ni bilo zveze. Treba je bilo šele vlade SHS, da je postavila to zvezo, ki je Avstro-Ogrska ni hotela dati.

Po kratkem reasumeju poročevalca se je vršilo glasovanje o proračunu ministrstva za gradjevine, ki je bil sprejet, nakar je bila seja ob pol 20. uri prekinjena in se je zopet nadaljevala ob 21. uri.

Večerna seja.

Na vrsto je prišel proračun ministrstva za saobračaja. Prvi je govoril sod. dem. Golouh, ki je zahteval, naj se država kot največji delodajalec drži zakona o socialni politiki in o zavarovanju delavstva, sklicujoč se pri tem na določbe ustave. Država mora priznati stavkovne organizacije in kolektivne pogodbe v državnih podjetjih. Obravnava je potem plačilno razmerje uslužbenec državnih železnic in napadal zagrebško direkcijo. Zahteval je tudi od ministra pojasnila glede zaključkov beneške konference o podržavljenju južnih železnic in o vprašanju parobrodskih društev v naših lukah. Za Deržićem je govoril demokrat Kučić, ki je zahteval, naj se reši vprašanje subvencije parobrodskim društvom.

Sledilo je glasovanje in je bil proračun ministrstva za gradjevine sprejet.

Ko je nato naznanil predsednik, da pride na vrsto proračun ministrstva za pošto in brzojave, je posl. Barić izjavil imenom opozicije, da smatra opozicija, ker so naše pošte in brzojave tako slabe, da sploh ni vredno, da bi se o tem razpravljalo. Proračun ministrstva za pošto in telegraf je bil nato sprejet brez debate.

Skupščina je končno še pristala na to, da se obravnava zakonski predlog o kvalifikaciji velikih županov kot nujen ter ga je odstopila odboru, ki bo obravnaval tudi zakon o oblastnih in srezkih samoupravah, nakar je bila seja zaključena.

KOLERA V MOSKVI.

Moskva, 27. julija. (Izv.) Zadnji teden so v Moskvi ugotovili 32 primerov kolere.

Italija sprejela vse naše zahteve.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Presbiero objavlja Italijanska vlada je, čeprav v ostavki, sprejela vse predloge iz Beograda za izvedbo rapalske pogodbe. Fašisti razširjajo tendence trditve, da je italijanska vlada mnogo popustila. General Barbasi je odpotoval v Zadar,

da se sestane z delegacijo SHS v svrhu določitve slobodnega pasu okoli Zadra, ki bo največ 20 km širok. Sporazum z Italijo je torej perfekten, ako prav še nima naša vlada nobenega uradnega obvestila o tem.

Poostriitev kontrole deviznega prometa.

DALEKOSEŽNA POOBLASTILA V NOvem FINANČNEM ZAKONU. DRŽAVNI KOMISARJI NA BORZAH.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Finančni minister je ukrenil nove korake, da zalezi nekorektno poslovanje z devizami in valutami. Po novem finančnem zakonu dobi pravico, da sme postaviti na vsako borzo državnega komisarja, ki bo kontroliral poslovanje z devizami in valutami. Ministru se pridruže pravica, da pusti ali odvzame pravico trgovanja z devizami in valutami posameznim denarnim zavodom. V 15 dneh po objavi

naredbe v «Službenih Novinah» se mora prijaviti ministrstvu denarni zavod, ki kupčujejo z devizami in valutami. Oni zavodi, ki se ne bi javili, bodo kaznovani z globo 100.000 Din v korist kontrolnega fonda. V slučaju ponovne pregreške proti določbam o poslovanju pa predvideva finančni zakon za ministra pravico, da lahko sam odvzame banki pravico poslovanja z devizami in valutami.

Rusija pripravlja napad na Poljsko.

ZBIRANJE ARMAD NA ZAPADNIH MEJAH. — SPORAZUMNO POSTOPANJE Z NEMŠKIMI MONARHISTI.

Praga, 27. julija. (Izv.) «Česke Slovo» objavlja poročilo iz Moskve o vojaških pripravah Rusije proti Poljski. Sovjetska vlada je zbrala ob poljski meji IV. in XV. armado, brigado oklopnih avtomobilov, oddelek tankov, mnogo tehničnih čet in oddelke Budjennjeve konjenice pod vodstvom Čukačevskega. Kot obrambo proti napadom Rumunije so ob romunski meji koncentrirani vsi kosaški polki. Proti Estonski in Letski je postavljena VII.

armada pod poveljstvom generala Korka. Proti Finski se niso ukrenile nobene vojaške odredbe, ker se ne pričakuje napad od te strani, in sicer najbrž vsled tega, ker se je med Finsko in Nemčijo sklenila pogodba, ki daje Finski jamstva napram sovjetski Rusiji. Bolševiški napad bi se izvršil obenem s pučem desnice v Nemčiji, ki ima za cilj odstranitev versailleške mirovne pogodbe.

Nemčija mora še dalje plačevati vso vojno odškodnino.

Pariz, 27. julija. (Izv.) Zastopniki zavezniškega urada za odškodnino so v zadevi prošnje, ki jo je Nemčija predložila in ki se tiče plačila odškodnin, soglasno sklenili, da mora Nemčija tudi nadalje plačati vsako leto dva milijona funtov (40 milijonov zlatih mark) za kritje iz odškodninskih zahtev, izvirajočih nemških plačil. Kot utemeljitev tega sklepa se navaja, da

nemška vlada v vprašanju odškodninskega postopanja in priznanja zavezniških zahtev ni pokazala dobre volje. Na podlagi tega sklepa je ministrski predsednik Poincaré sporočil nemškemu poslaniku, da ostanejo v smislu dogovora z dne 10. julija 1921 letni obroki v isti višini kot sedaj, namreč 2 milijona funtov.

Italijanska kriza.

Rim, 27. julija. (Izv.) Kriza se zapleta od ure do ure bolj in vedno manj izgleda na skorajšnjo rešitev. Casopisi se apelira zato že na patriotizem strank in pletirja za koncentracijsko narodno vlado, češ, da gre za obstoj države. A tudi to ne zaleže več. Nasprotja med levico in desnico so vedno večja, klerikanci pa kolebajo v srednj in so očitno že tudi sami izgubili orijentacijo. Kralj je po Bonomijevem fiasku pozval k sebi njihovega voditelja Medo in mu ponudil sestavo vlade, a Meda je na mestu odklonil. Kralj se je nato brzojavno obrnil na Giolittija, a Meda je na letovišču v Vichiju, a do večera še ni bilo odgovora. Ako bo odgovor negativen, kar se pričakuje, bo poskusil kralj še z demokratom de Navo, ki pa momentano tudi nima ugodnih avspicij.

Brezvrednost avstrijske krone.

Industriji vpeljujejo računanje v zlatu.

Dunaj, 27. julija. (Izv.) Strokovna skupina tvornic perila je objavila okrožnico na svoje odjemalce, kjer naznana, da Industrija za izdelovanje perila ne more več prodajati svojih izdelkov proti plačilu v avstrijskih kronah. Glavna zveza je vsled tega sklenila, da bo od sedaj naprej določevala cene v avstrijskih zlatih kronah, ki se bodo po kurzu preračunavale v avstrijske papirnate

Stavka radi znižanja plač.

London, 27. julija. (Izv.) V strojni industriji je izbruhnila kriza, ker so delavci odklonili znižanje plač, ki so ga predlagali delodajalci.

Pariz, 27. julija. (Izv.) Tekstilni delavci v Moskvi so stopili v enodnevno protestno stavko proti znižanju plač. To je od revolucije prva velika stavka.

Nemčija in Bavarska.

Berlin, 27. julija. (Izv.) Za danes dopoldne ob 11. določeni ministrski svet pod predsedstvom državnega predsednika se je v zadnjem trenutku odgodil za nedoločen čas. Ta ministrski svet bi bil končnoveljavno določil odredbe proti Bavarski. Vzroki za ta presenetljivi korak niso znani.

Nemški nacionalci so stavili predlog, naj se skliče državni zbor, ki naj bi proučil položaj, ki je nastal po zadnji spomenici garancijskega komiteja in po znani naredbi bavarske vlade.

Sredi prihodnjega tedna se bo sklicala seja predsednikov parlamentarnih klubov. Do tedaj se bo mogel videti končni uspeh posredovanja državnega predsednika. Upajo, da se bodo med tem časom odstranile difference med državo in Bavarsko.

Iz Monakova poročajo, da je odposlanstvo severobavarskih županov zelo odkrito izrazilo svoje začudenje radi blazne politike bavarske ljudske stranke. Obrazložilo mu je zelo jasno in odkrito razpoloženje širokih krogov naroda. Bavarski ministrski predsednik je bil zelo osupljen zaradi informacij, ki jih je dobil od svojih monakovskih svetovalcev.

Heijas izpuščen!

Budimpešta, 27. julija. (Izv.) Državni pravnik dr. Miskolczy je danes objavil sklep državnega pravništva, po katerem se izpuste Ivan Heijas in tovariši na svobodo. Pet obtožencev med njimi Stefan Boand, ostanejo še v preiskovalnem zaporu. Vzroki za ta sklep državnega pravništva so v tem, da bi dokazilno postopanje za zločine osvobodnih trajalo predolgo, kar ni v skladu s kazenskimi postopanjem. (Jo!, kako rahločutno so madžarske sodnje, kadar gre za zločince, ki so milijenci vladajoče klike!)

Konflikt radi zgradbe palače za delavsko zavarovalnico.

Ljubljana, 27. julija.

Se predno je stopil zakon o zavarovanju delavcev s 1. julijem t. l. v veljavo, sta »Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani« ter »Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani« sklenili, zidati za zavarovanje delavcev v Sloveniji veliko palačo na Miklošičevi cesti nasproti justične palače. O nameravani stavbi, ki naj bi bila opremljena z najmodernejšimi napravami, smo v našem listu že obširneje pisali. Stroški za novo palačo so preračunjeni na okroglo 90 milijonov kron, katere vsota pa bi se utegnila povisati še za kakih 30 milijonov. Zgoraj omenjena zavarodna sta še pred 1. julijem napravila s stavnikom inž. Kasalom, ki je bil menda najugodnejši ponudnik, gradbeno pogodbo. Pokrajinski namestnik v Ljubljani je gradbo — kot zastopnik tedaj kompetentne oblasti potrdil.

S 1. julijem sta v smislu zakona prenehali »Okrajna bolniška blagajna« v Ljubljani ter »Delavska zavarovalnica« v Ljubljani. Njihove funkcije so prešle na »Okrožni urad delavske zavarovalnice« v Ljubljani, ki je postal podrejen organ »Osrednjega urada za delavsko zavarovanje« v Zagrebu. Direktorij poslednjega zavoda se je takoj po svojem nastopu začel zanimati za gradbo nove palače delavske zavarovalnice v Ljubljani. Odposlal je posebno delegacijo v Ljubljano, da zadevo na licu mesta prouči.

Rezultat njene intervencije je bil ta, da je dobil ljubljanski zavod za zavarovanje delavcev nalog, da pošlje glede nameravane zgradbe »Osrednjemu uradu« izporno poročilo ter da zlasti poda finančni načrt, iz katerega mora biti razvidno na kak način bo kril sto milijonov investicijo, ki bo na obrestih, amortizaciji in vzdrževalnih stroških zahtevala letno okrog 6 in pol milijona kron. Zagrebško ravnateljstvo trdi, da je ljubljanski okrožni urad sicer predložil gradbeni načrt, ni pa poslal finančnega načrta.

Ravnateljstvo Osrednjega urada je sedaj sklenilo, da se naj započeta gradba palače ustavi, češ, da se mora prvotni preobštiti in predrži projekt revidirati. Ravnateljstvo se je postavilo, kakor nam poročajo iz informiranih krogov, na sledeče stališče:

1.) Prizna se potreba zgradbe uradnega posloja za delavsko zavarovalnico v Ljubljani. 2.) Gradbeni odbor nameravane palače za delavsko zavarovalnico, ki je sestavljen iz članov, ki niso nikomur odgovorni, se razpusti, z zgradbo zavodov za Slovenijo pa poveri »Okrožni urad« v Ljubljani. 3.) Zgradba nove palače se sme graditi le v zmanjšanem obsegu, ki naj odgovarja finančni moči delavske zavarovalnice v Sloveniji. 4.) Dokler se načrti v tem smislu ne preurede, naj se delo pri nameravani zgradbi ustavi. 5.) Predsedniku »Osrednjega urada« g. Viljemu Bukšeku in članu direktorija g. Albinu Bauerju se naroča ter daje polno moč, da gorenje sklepe na licu mesta v Ljubljani izvedeta.

Omenjena delegata sta danes prispela v Ljubljano ter imela v uradu prejšnje »Bolniške blagajne« s prizadetimi faktorji daljšo razpravo. Kolikor smo informirani »Okrožni urad« v Ljubljani dosedaj še ni dobil uvida, da z delom pri zgradbi nove palače preneha. Nadaljnji razgovori zagrebških delegatov v prihodnjih dneh imajo nalogo konflikt, ki je nastal, na kar najbolj ugoden način rešiti.

Vest o nameravani ukinitvi dela pri novi zgradbi delavske zavarovalnice je v Ljubljani povzročila precejšnjo razburjenje, zlasti v krogih, ki so na gradbi nove palače direktno prizadeti. Anonimni propagatorji so izdali v Kamenarovičev tiskarni poseben letak z naslovom »Delavstvu Slovenije«, v katerem so z veliko porcijo nepotrebnih demagogij pozivali delavce na shod pred tovarno Roline v Kolodvorski ulici, da protestirajo proti »temu centralističnemu škandalu«. Shod se je tudi v resnici vr-

šil. Nastopilo je več govornikov s stvarnimi in mirnimi govori. Na zgradbi nove palače je zaposlenih 169 delavcev. Shod pri Rolini je sklenil, da bodo delavci v vsakem slučaju naprej delali. Kakor smo informirani se tega delavstva sploh ne namerava odpustiti, marveč se ga bo zaposlilo pri pripravljalnih delih, dokler se konflikt ne reši.

V Ljubljani so vzbudile vesti o ustavitvi gradbe mnogo vznemirjenja.

Primorske zadruge in izmenjava denarja.

(Iz primorskih gospodarskih krogov.)

Vprašanje izmenjave denarja zadrug Julijske Benetije, ki je bil prenehan med vojno v Ljubljani, je tako velike važnosti za gospodarski in narodni obstanek primorskih Jugoslovancev, da je od rešitve tega vprašanja, lahko rečemo, odvisen obstoj našega naroda pod kraljevino Italijo.

Ako so kateri zavodi delovali globoko v socialnem in narodnem smislu, so bile to v prvi vrsti ravno primorske zadruge. »Tržaški posojilnici in hranilnici« se je n. pr. zahvaliti, da se je sezidal v Narodni dom v Trstu mejnik našega prebujenja naše moči in sedanjega trpljenja. Ako gledaš pobočja naše tržaške okolice, vidiš vse polno ličnih hišic, sezidanih s pomočjo tržaške posojilnice in hranilnice. Razni društveni domovi na Primorskem so delo naših zadrug.

Baš naši mali kreditni zavodi so mnogo doprinesli, da so iztrgali naše ljudstvo iz rok laških oderuhov in s tem varovali slovenski značaj našega Primorja. Predpogoj svobode naroda, je njegova gospodarska neodvisnost. To so si znali varovati ravno primorski Slovenci, ki sicer niso imeli velikih denarnih zavodov, tvornic itd., imeli pa so močno in krepko razvijajoče se zadrugništvo, ki je bilo last slovenskega kmeta in delavca in je tvorilo njegove trden in zdrav gospodarski ustroj. Milijoni primorskih zadrug, so last delavstva in kmetov, to je last ogromne večine primorskega naroda, ki bi ostala pri neugodni rešitvi tega perečega vprašanja oropano svojega malega imetja. Če sedanje zavladačevanje prinaša ogromno škodo; po Krusu se je začela razširjati tržaška »Cassa di Risparmio«, ki nudi slovenskemu kmetu denar, s kakimi nameni, o tem ni treba govoriti.

Slovenski zavodi brez kapitala morajo s prekrižanimi rokami gledati na propast našega ljudstva. Naravno je, da mesec za mesecem ugrajajo slovenske zadruge rešitev tega perečega vprašanja. Da se jih je pri pogajanjih med Jugoslavijo in Rimom popolnoma prezrilo, je za nje strahovito razočaranje in vest, da se izmenja denar raznih bančnih zavodov, ne pa zadrug, je udarila kot strela. Banke predstavljajo kapital v delnicah, ki so danes vsakemu na razpolago, brez ozira na politično in narodno prepričanje. Danes je večina delnic tržaške Jadranske banke menda že v laških rokah. Banke tudi lažje prenašajo razne izgube in posebnost pri vojni in povojni konjunkturi, saj bilance in višanje obratnega kapitala govori o tem dovolj jasno! Naše zadruge na Primorskem pa so brez pravične zamenjave izročne gosposlarskemu poginju in je z njimi v znatni meri ogrožen obstoj našega naroda v Primorju.

Požigi narodnih in društvenih domov, ki so delo naših zadrug, bestialno zatiranje, poniževanje in uničenje naših ljudi, so stvari, ki jih moramo prenašati, razumeti in prenesti pa ne moremo brezbriznosti tistih merodajnih krogov, ki bi v najugodnejših momentih podredili splošno narodno in državno koristi interesom poidega velikega zavoda, in če bi bili tisočkrat člani njegovega vodstva.

Vlada v Beogradu obeta, da bo skušala popraviti, kar se je v Rimu zamudilo. To se mora brezobzirno storiti, ako noče vlada vzbuditi sumnje, da je sama ali pa da so njeni pooblaščenici bili le poslovdje — privatnih interesov.

Politično položje

Prvi obrok ameriškega posojila nakazan? »Novi list« poroča, da je bil prvi obrok ameriškega posojila v znesku 25 milijonov dolarjev že nakazan Narodni banki. V smislu člena 8. pogodbe o posojilu je bila ameriška bančna skupina dolžna izročiti prvih 25 milijonov dolarjev najdalje do 5. avgusta. Za izplačani prvi obrok bo vlada sedaj na podlagi zakona izdala posebne obveznice po 1000, 500 in 100 dolarjev s polletnimi kuponi po 4 %. Od prvega obroka je v smislu zakona 15 milijonov dolarjev za splošno uporabo, 10 milijonov pa za gradbo železnice in pristanišč.

Občinske volitve v Čakovcu so prinesle Hrvatskemu bloku občuten poraz. Od 24 mandatov so jih dobili blokaši le 8. Ostali mandati so odpadli na obrtniško listo (9) in meščansko listo.

Nasilstvo ali strah? »Naprej« piše, da je ministarstvo za socialno politiko imenovalo ravnateljstvo ljubljanskega »Okrožnega urada delavske zavarovalnice« v Ljubljani, ki naj šteje 8 članov iz vrst delodajalcev, 8 članov iz vrst odjemalcev ter enega člana, ki je višji državni uradnik socialne politike. »Naprej« meni, da je ministarstvo s tem, da ni docela upoštevalo predlog gosp. dr. Likarja, ki reorganizira »Delavsko zbornico«, zagrešilo grodo nasilstva proti delavstvu. Nani na o tem imenovanju še ničesar znanega, eno pa je gotovo: Če je tako izvršeno, kakor poroča »Naprej«, potem to ni nasilstvo proti delavstvu, marveč strah delavskih demagogov, ki ga imajo pred 17 zastopniki v direktoriju.

Spor za prekmursko mejo. Javili smo, da je jugoslovansko - madžarska razmejitvena komisija ustavila svoje delovanje. Madžari so pričeli staviti zahteve, ki gredo daleč preko tega, kar je delo razmejitve v terenu ter zahtevajo v okolici Dolnje Lendave »korekture«, katere bi naj spravile celotno Dolnjo Lendavo pod madžarsko oblast. Madžarska vlada se je obrnila na veleposlaniško konferenco, ki je odredila pod predsedstvom Himsana posebno komisijo, katere bo začetkom avgusta na licu mesta si ogledala situacijo. Vest, da bi mogla biti Dolnja Lendava priznana Madžarski, je silno razburila prekmursko prebivalstvo. V nedeljo se je vršil v Dolnji Lendavi velik protestni zbor, na katerem je bila enodušno sprejeta resolucija, ki ogorčeno protestira proti temu, da bi se Dolnja Lendava oddvojila od Jugoslavije in priključila Madžarski. 80 % zemlje okoli Dolnje Lendave je last Prekmurcev, ki ostanejo v naši kraljevini. Skoda, ki bi zadela naše državljane, ako se Dolnja Lendava priključi Madžarski, bi znašala milijarde. Sramota bi bila, ako bi Dolnja Lendava po triletnem življenju v narodni državi nanovo morala v staro tisočletno madžarsko robstvo. — Resolucija je bila poslana zunanjemu ministru Ninciču.

Reakcija na delu. Privrženci Habsburgovcev se ne morejo sprijazniti z novimi razmerami. Dunajska »Parlamentarische Korrespondenz« javlja, da je ustanovil izdajatelj monarhističnega lista »Die Monarchie« nekako ligo za zaščito cesarske hiše. Člani te lige so bivši oficirji in avstrijski aristokrati, ki so vsi obvezani štiti interese habsburške rodbine in vsakega javno napasti, ki bi si upal razžaliti člane habsburške rodbine. — V zvezi s tem gibanjem v Avstriji poročajo iz Prage, da se je v zvezi z znano bavarsko »Orgesch« ustanovila »česka kraljevska stranka« pod vodstvom kneza Lichtensteina. Ta organizacija je imela 16. t. m. sestanek z nekdanjim madžarskim ministrskim predsednikom Friedrichom in z voditeljem dunajskih monarhistov, polkovnikom Wolfom. Na konferenci med temi zastopniki reakcije se je govorilo o načrtu živahne monarhistične propagande, posebno na Slovaškem. Mišlji se, da vodi dunajsko organizacijo

osebnost kneževskega rodu s pravico eksteritorialnosti, najbrže knez Lichtenstein. — Tako se zbirajo in »koncentrirajo« ostanki nekdanje aristokratske, militaristične, vse za vero, dom, cesarske reakcije, ki mislijo, da je še vedno mogoča restavracija režima, ki je bil njim po godu. Seveda se nahajajo ti krogi v velikanski zmoti, ker preko njihovih idealov je šel čas in ustaviti njegov tok — tega ti ostanki reakcije res niso zmogni.

Bolgarija in reparacijska komisija. Kakor smo s svojočasno poročali, je reparacijska komisija zahtevala od bolgarske vlade izvršitev finančni reform, ki bi omogočila, da Bolgarija zadosti odškodninskimi obvezam iz mirovne pogodbe. Reparacijska komisija je postavila bolgarski vladi rok za odgovor do 25. t. m. Ta termin je potekel, ne da bi bila Bolgarija odgovorila. Bolgarski ministrski predsednik Stambulski in notranji minister Daskalov se sploh ne nahajata v Sofiji, temveč sta še daleč časa v Berlinu. Pričakovati je, da bodo zavenziki nastopili proti Bolgariji s sankcijami, da izsilijo izpolnitev svojih zahtev.

Po svetu

Mati ruske revolucije, Katarina Berezovskaja, ki živi sedaj v Pragi, apelira sedaj v časopisu na ves civilizirani svet, naj nastopi proti zločinu, ki se pripravlja v Moskvi zoper socialne revolucionarje, ki stoje pred sovjetskimi tribunalom v Moskvi.

Kulturni boj v Češkoslovaški. Poleg ostalih narodnostnih borb med Čehoslovaki in Nemci odnosno Madžari, se bije v Češkoslovaški tudi hud kulturni boj za češkoslovaško cerkev in za ločitev cerkve od države. O tem kulturnem boju nam kažejo jasno sliko statistični podatki ljudskega štetja iz leta 1921, iz katerih je razvidno močno padanje števila katolikov v češkoslovaški republiki. Pripadnikov rimsko-katoliške cerkve je bilo na ozemlju nekdanje Češke leta 1921. 5.216.169, t. j. 78,2 odst. dočim jih je bilo leta 1910. še 95,69 odst. Število katolikov se je zmanjšalo za 1 milijon in četrť. Veliko pripadnikov je pridobila češkoslovaška narodna cerkev, ki pridobi mesečno povprečno 3000 novih članov.

Prosveča

Simon Gregoričev javno ljudsko knjižnico v Ljubljani, katere je morala med vojno prenehati s svojim delovanjem, je kmalu po preobratu prevzel v svojo oskrbo Sokol I. Leto je na novo preuredil in pomnožil ter jo dne 12. junija t. l. slovesno otvoril. Ker je bil vzhodni del Ljubljane takrat še brez javne knjižnice, nastanil jo je na Vidovdanski cesti št. 2, kjer sedaj že nad leto dni vrši svoje moralno-vzgojno in prosvetno delo. Kako potrebna je bila knjižnica dokazuje dejstvo, da se je v 156. poslovnih dneh izposodilo 5879 čitateljem 17.181 knjig. Lepo je število obiskovalcev a isto raste od tedna do tedna in to iz vseh slojev. Najbolj razveseljivo pa je to, da posebno delavstvo pridno sega po lepih knjigah. Korist in važnost knjižnice pa je uvidela tudi naklonjena javnost, katere ji je pridobila izdatno podporo, s katero se je nabavilo precej novih in dalo vezat obilo nevezanih knjig. Ker so se razni dobrotniki in podporniki darovali veliko knjig, se je pomnožila knjižnica za blizu 1000 knjig. Vsem tem darovalcem bodi izrečena na tem mestu prišrna zahvala s prošnjo, da ostanejo knjižnici in v nadalje naklonjeni, vse dosedanje čitatelje pa vabimo, da jo i v bodoče pridno posejate ter ji pridobite v krogu svojih znancev mnogo novih članov. Poslovni dnevi bodo tudi nadalje od torkih in petkih ob 5. do 7. ure popoldne in ob nedeljah od 10. do 12. ure dopoldne na Vidovdanski cesti 2.

Glasbena stenografija. »Era Nuova« poroča, da je izumil neki Egidij Russo v Trstu sistem glasbene stenografije, s katero bo mogoče pri poslušanju godbe hitro in točno zabeleževati si melodije. Potreba po taki stenografiji se je čuti-

la že davno, posebno dobrodošel bo izum nabiralcem narodnih melodij. Za Prevost, Dehmann, Rombach in Musa so poizkušali iznajti glasbeni brtopis, toda njihovi sistemi so bili skrajno nepraktični. Russo trdi, da je njegov sistem silno lahek in enostaven.

Gledališki konsorcij v Mariboru. Ker je mariborsko gledališče v vednih finančnih težavah, se je osnoval pod vodstvom bančnega ravnatelja g. Tomana gledališki konsorcij, ki bo s pomočjo vlade in občine skrbel za financiranje gledališča.

Sokolstvo

Bratska sokolska društva prosimo, da si pravčasno naroče vse potrebščine za zlet: telovadne hlače in majice, krala in bluze za članice ter čepice za brate, ki korakajo v povorki v telovadni obleki. Naročila pošljite najkasneje do dne 6. avgusta na trdko P. Čapuder, dobavitelj JSS, Ljubljana, Vidovdanska cesta.

Sokol II. v Ljubljani pozivlja svoje člane, da se redno udeležujejo redovnih vaj, ki se vrše vsak četrtek ob 19. uri na realki. Kdor se ne vežba v redovnih vajah, obveznih za vse brate, ki imajo kraj, ne bo pripisčen k slavnostnem sprevedu dne 15. avgusta 1922. Bratje, prihajajte k redovnim vajam točno ob določenem času, da ne zadržujete po ne potrebnem drugih bratov!

Sokolski dan na Bledu. Splošno znanje vlada med tuji in domačini okoli Bleda za veliko sokolsko prireditve dne 30. julija v Zaki. Zaka, ki je itak hipoma vsa oživila, odkar kampirajo v idilični, s temnimi smrekami in jelkami obdani dolinici arbski sokoliči, je sedaj posejana s belimi deskami in tramovi in sto rok in ročic se giblje, da se postavijo različni paviljoni, plesišče in drugo. Vse potrebne les so dali lesni trgovci iz Rečice in Gorji Sokolu brezplačno na razpolago. Dekorativna dela se vrše po načrtu akademičnega slikarja majorja Marčiča. Sodelovala bo tudi mariborska garnizijska glasba. Splošni spored prireditve je sledeči: Pri dopoldanskih vlakih sprejem bratskih sokolskih društev na kolodvoru; dopoldne skupna vežba sodelujočih Sokolov v Zaki. Ob 15. uri zbor sokolstva in srskega naraščaja na trgu pred penzionom Vork od tu sprevedu po jezerski cesti, mimo kraljevega dvorca v Zaki; ob 16. uri nastop k prostim vajam in vajam na orodju; po nastopu ljudska veselica.

Sokol na Vrhniki ima v nedeljo dne 30. julija javno telovadbo in veliko vrtno veselico s plesom. Pri prireditvi igra polnoštevila godba Zvezde jugoslov. železničarjev. Spored: Po prihodu vlaka iz Ljubljane ob 6.15 povorka s kolodvora. Skušnje; ob 11. uri promenade koncert pred Mantuo. Od 3. do pol 4. ure koncert na telovadišču. — Javna telovadba. — Moška in ženska deca, moški in ženski naraščaj, člani, članice, orodna telovadba, simbolična skladba »Naprej«, zaključna skupina. — Vlaki iz Ljubljane vozi- jo ob 7.30, 13.18 in 18.20, v Ljubljano pa vozi zadnji vlak ob 23. uri. — Ljubitelji narave imajo obnem priliko za lepe izprehode — Močilnik, izvir Ljubljanske, Stari mlin itd. Tudi za prav dobro pijačo in jed je preskrbljeno.

Sport

Rudolfshügel v Zagrebu. Prvorazredno moštvo dunajskega društva Rudolfshügel igra 5. in 6. avgusta v Zagrebu in sicer proti Hašku in Concordiji.

Jugoslovanski tenis-savez. Ves sport se v naši državi razvija. Tudi tenis, eden najlepših sportov, ki pa žalibog še ni prodir v širše sloje naroda, je vendarle tako napredoval, da se je v interes razširjenja in razvoja tega sporta pokazala potreba, osnovati jugoslovanski tenis-savez. Predkonferenca se vrši dne 26. avgusta v Zagrebu, dočim se vrši glavna skupščina drugi dan, t. j. 27. avgusta istotako v Zagrebu. Vsi sportni klubi, ki se bavijo s tenisom, se pozivljejo, naj pošljejo svoje delegate na predkonferenco in glavno skupščino.

sedi skromni junak, arbski seljak, ki ima za kapo vse potrebščine: denar, duhno, vtigalice. Da čuje obilico turizmov po teh krajih, je umljivo. Iznenadili pa so nas izključno nemški izrazi kot »ajkale, krakel, krigla, plajbez, čenla, špricer itd.«. Vseštri trunke zakasnitve nam je v Beogradu pobegnil vlak, in kam s tako množico pod streho? Tu nas je rojak, poročnik Jane na lastno post udomil zopet v vojni akademiji, čeprav je bila že določena za poljske profesorje in visokosolce. Naša vodji Marinković in Jovanović sta povabila učiteljstvo na »čevabčije«, mastne mesne svačije, ki zahtevajo precej moče, in sta bila kakor že večkrat Amfitriona!

Poslej nas je čakala najbolj naporan pot, kajti po Slavoniji se dobiva zgolj nepitna mlačnica. Toda »bez muke nema nauke«. Razen tega gremo domov, kjer se bomo prelevili v čisto perilo. V Zagrebu se nismo ustavili, ker nas ni nihče dočkal, samo železniški uslužbenci so nas porogljivo vpraševali, po kaj hodimo v Srbijo. Navzile obilni nam niso prihranili posebnih voz, in tako smo v srbski dospel preko Karlovca v belo Ljubljano, kjer sta nam sneg in livajica pripravila prijetno ozračje, da se tem srbski spominjamo na nepopisno, brezprimerno gostoljubnost iztočnih naših detet.

A. Debeljak:

Slovenski abiturijenti v Srbiji (Konec.)

Ob mraku smo se znašli na ploščadi v Nišu med ogromno gnečo domačinov, pomešanih z ondrotnimi Slovenci, zlasti vojaštvom. Dobrodošlice, pevanje, muzika. Vozovi nam odvzamejo prtljago, cigance se prilitotapi ter odnese grozno pljusko od gradonačelnika. Janezi nam pojo koračnice, ko sopeno v četverostopih v hotel »Evropo«, kjer bomo vkup uživali, nekateri tudi spali, med tem ko so drugi porazsejani med ostala gostišča in zasebnikom. V ogromni dvorani preizkušamo sredi gostoljubnih Nišlijev in Nišlik svoj dober tek, ki pa je z bog obsejalne priprave znatno opešal, tem bolj pa se nam prilagajajo pogoste zdravice.

Naslednje jutro se šetamo po varoši, običajno velikansko zadudžbino, eno najuglednejših na Balkanu, kjer sem se zaman oziral po slovečem grškem napisu ob vhodu: Nipson anomemata, me monan opsin (Operi grehe, ne samo lice), ki se čita v izvirnih pismenkah na obe strani enako. V pridvorju: so pokopane kosti srbskih odličnikov, ki jih imajo Bolgari na vesti. Ob spominski ploči je

ne da bi hotel netiti ert in srd, ampak da bi se Slovenci pogledali v čuvstvo vanje tamošnjega stanovništva. Zraven te ponosne zgradbe se nahaja še skromen podzemeljski hram, kjer so v turških časih pravoslavni kot v katakombah opravljali svoje pobožnosti, saj polmesec ni trpel križa na solnčni svetlobi. Potem naglo skozi kapijo, utrjena mestna vrata, in ječo, odkoder je kukalo in lukalo več arnavtskih vojaških begunov, mimo sarkule (stolpa z uro) za visoko ozidje, kjer so bolgarske strojne kosile srbske ujetnike. Eno uro oddiha v slikovitem nasadu. Brž po kosilu pa 2 km peš proti bolnici in sloviti Cele-kuli, stolpcu, zgrajenem z malto in sloveškimi lobanjami, ki pa se jih je že mnogo izluščilo. Da ne bi časa zobe izgledal se drugih črepih, so leta 1904. obzidali spomenik s kapelico. Čelekula je prvi temelj današnje Jugoslavije, kakor nam je razložil v daljšem predavanju profesor Djordjevič, govoreč o pestri prošlosti mesta (rim. Naissus) in maloznanih starinah v okolici, tem jedru arstva, našem Piemontu.

Oh nrvem ustanku pod Karađorđem — je prodirala 3. vojska na Niš pod Miloje Petrovičem. Ko pa je od veliteljev preostal edini Stefan Sindjelić in ni mogel odbiti turškega navala, je tu pognal s smodnikom v zrak sebe z naskakujočim sovragom vred (1809.). Govornik je poudarjal vesoljni odpor tamkajšnjega prebivalstva proti struji SHSB, izključujoč za daljšo dobo jedinstvo od Triglav do Črnega morja. Ponazoril je to mišljenje s Karađorđevo pripodobo o gadu, ki je pletl kmetovega dečka. Oče okrne kači rep, zmija prosi za prijateljstvo, seljak pa dč: »Dokler jaz mislim na sina, ti pa na svoj odsekani štrocl, ne more biti zveze med nama.«

Pevci zakrožijo otožno, navzoči kliknejo »slava Sindjeliću«, pa žurno v Ape-lovac, ker z obzorja preti svinčenotemna nevihta. No, naliva ni bilo izpod oblakov, pač pa iz vrčkov Apelove pivovarne na okusne zalogaše sira in peciva. Tudi grmljavina se je podela, samo navžarji so venomer svirali, vabeč na kolo vse, kar leze ino grede. »Apel pivaro na ogled postavil« sem zabundral, kar se razlegne glas vpjočega Jovanovića v puščavi: »Ora, ora (Hora = ura, čas), putovate se morali.«

Na razkošnem banketu (v dveh dneh so potrošile kolačice 20.000 Din za nas) se orizalo za besedo staro in mlado, ime-

njem edino ravnatelja moške gimnazije Banića. Ob tej kakor ob vseh sličnih priložnostih so se besedniki spominjali neodrešenecv »Korotanu in Primorju«. Kapela je izprepletala vse tri himne. V sosednji dvorani so rajali dolgo čez polnoč. Izlaska smo se pomenili z gostitelji, katere je poprej skrbelo, ali se bodo mogli razumeti z nami. Najraje da imajo Slovence nečuvani postrežljivosti svojih gostnikov, si lahko slisal izrek: »Pamti, pa vrati«. Obetali so, da pridejo k nam in da hočejo »nabiti ognjiste«, t. j. ostati dalje časa kot gostje. Zarana so nas spremlili trumoma na kolodvor, nekaj belolčnih mišnih gospic se je vozilo eno postajo z nami »iz Niša«, kakor se govori tod.

Mimo nas brzi valovita, dobro obdelana pokrajina, podobna Dolenjski. Zejo si hladimo z mrzlo studenčnico. Sicer pa dosti prodaja po vlaku limonada in narodna pijača »boza«, narejena iz debele. Saljivi vodnik je naplajal lahkočerne, da je treba na vsak kozarec po eno uš za kosanje! Povsod si lahko kupiš raznega ovisja kot jabolka, kajsije (marlice) i. dr. Otožno se vas dojmi pogled na siromake z odrezanim jezikom, ki delé listke s popisom sovražnikovega nasilja, nasadi milodarov. Na stopnicah

Domače vesti

*** Novinarski sestanek v Karlovih Varih.** Kako smo poročali, se je te dni vršil novinarski sestanek v Karlovih Varih, katerega so se udeležili eksperti, odposlani od vlad Male antante. Konferenca je razpravljala o ureditvi poročevalske službe v državi. Male antante, referate so imeli češki eksperti. Jugoslovanski novinarski eksperti so bili odposlani manj z ozirom na njihovo stvarno kvalifikacijo, kakor na njihovo strankarsko pripadnost. Tako se nahaja med njimi — dr. Lenard. Iz Zagreba in Ljubljane ni bil povabljen nikdo. Posl. Vilder in Burilavjevič sta zato v ponedeljek ostro protestirala pri zunanjem ministru Nintiču, ki se je izgovarjal, da se je pogreška zgodila po krivdi šefa presburoja Bodija, katerega da bo odstavil, čim se vrne s svojimi tovariši iz Češke. Tragikomična ilustracija sposobnosti naših »ekspertov« je, da so jugoslovanski listi dobili poročilo o prvi seji karlovskega sestanka od — madžarskega korespondenčnega urada.

*** Nov italijanski poslanik v Beogradu.** Ker je dosedanji italijanski poslanik v Beogradu, grof Manzoni, definitivno odpoklican, je italijanska vlada ka gosp. Garbaso. Naša vlada je želja ugodila ter s kraljevim odobrenjem pogodil ter s kraljevim odobrenjem podaljšala sramenemu novemu italijanskemu poslaniku. Gosp. Garbaso je bil doslej pooblaščen minister v Bernu.

*** Osmo obletnica avstro - ograde vojne napovedi Srbiji.** Danes poteče osem let, odkar je bivša Avstro-Ogrska napovedala tedanji mali Srbiji vojno, hoteč jo popolnoma zasužniti in za vedno udušiti močnega jugoslovanskega pokreta, ki je nastal po balkanskih vojnah. Avstrijska vlada je s svojim korakom zanetila svetovni požar, katerega prva žrtev je postala ravno Avstro - Ogrska sama, iz njenih razvalin pa so se dvignile slobodne slovenske države, med njimi tudi naša Jugoslavija, ki je sedaj najboljši jez proti germanizmu valju na jug in najkrepkejša opora miru v srednji Evropi.

*** Kongres pomorščakov.** V Bakru se bo vršil konec tega meseca kongres naših pomorščakov. Kongres bo razpravljal v prvi vrsti o zavarovanju pomorščakov na podlagi zakona o delavskem zavarovanju.

*** Nov pokrajinski list.** V kratkem prične izhajati v Bitolju nov politični list »Makedonija«. List bo zastopal ideje radikalne stranke.

*** Umrla je v Ljubljani gdč. Joahima Stanonik,** uradnica Zivnostenske banke v Trstu. Pogreb bo danes popoldne ob 4. k Sv. Križu.

*** Gospod Stefanovič se brani.** V »Jugoslaviji« je napisal gospod odvetniški kandidat Emil Stefanovič dolg članek, v katerem se brani proti utemeljenemu očitku, da je s svojo nesposobnostjo in neznanjem zakrivil, da so se pogajanja zaradi povišanja mezd v trboveljskih rudnikih razbila, predno so takorekto resno pričela. Prvo kar je gospod Stefanovič storil, je bilo, da je prevzel točko 8. sporazuma med delavci in Trboveljsko družbo od januarja meseca, ki predvideva revizijo plač na podlagi dvigovanja cen življenjskim potrebščinam. Namesto te dogovorjene baze, je g. Stefanovič postavil novo tkz. eksistenčnega minima. Zavedal se menda ni, da vsaka izprememba osnovne povzroča nova dolgotrajna pogajanja. To vedo vsi oni resni ljudje, ki imajo izkušnje v posredovanju pri mezdnih sporih. Tako, kakor je nastopal g. S. postopa le človek, ki boče za vsako ceno izvzati konflikt. Delavstvo pa noče konfliktov, temveč večjih mezd. Kakor nam poročajo iz Trbovelj, je postopanje g. S. vzbudilo med treznim delavstvom resen odpor. Masa delavstva je razdeljena v dva tabora: eni so za nadaljevanje pogajanj, drugi verujejo zopet lažljivim preprokam, ki jih hočejo zapeljati v strajk. Večraj popoldne so imeli komunisti in klerikalci zborovanje, ki ni prinesel končne odločitve. Stefanovičev članek ima očitno namen, da pojača radikalno strujo. V to svrhu so napisane v njem tudi razne gorostasne trditve. S prostostimi napadi na »Jutro« gospod S. ne bo sebe rešil blamaže. On je vajen opravljanja posla za kapitalistične mogotce, »Jutro« pa ne!

*** Zdravilišča ob Vrškem jezeru brez luči.** V Celovcu je prošil ponedeljek izbruhnil strajk v tamkajšnjih industrijskih in stavbenih podjetjih, med drugimi tudi v električni centrali. Vseled pomankanja električnega toka je prenehala razsvetljava v Celovcu in okolici in tudi v zdraviliščih ob Vrškem jezeru, ki so dobivala tok iz Celovca. Tuji zapuščaj Vrško jezero. Celovski listi ne izhajajo, ker so tiskarne morale ustaviti delo.

*** Pogrebni zavod v Celju** je sedanjim draginjskim razmeram primerno zvišal svoj tarif. Pogreb prvega razreda stane odloj približno 6000, drugega razreda 2500, pogreb tretjega razreda približno 900 in četrtega razreda 300 kron. Tudi smrt navija cene.

*** Kaj je s najljepšim hercegovskim tobakom?** Že nekaj časa se ne dobi v nobeni tiskari rafinirane hercegovskega tobaka v kartonih po 100 gramov. Po naših informacijah pa se izdeluje zadnji čas ravno tega vrsta tobaka v mnogo večji količini kakor doslej. Glavna zaloga dobiva redno ves izdelek, dočim prodajalci že nekaj časa ne dobe niti enega kartona. Govori se, da se tobak v kratkem podraži —? Pričakujemo, da napravi pokrajinska monopolna uprava v tem oziru red in pojasni, kam oddaja glavna zaloga dnevno okoli 3000 kartonov izdelka.

*** Koncert v prid gladoječim v Rusiji.** Iz Sevnice nam poročajo: Agilni odbor Jugoslovanske Matice je preteklo nedeljo na vrhu hotela »Triglav« priredil vrtni koncert, katerega čisti dohodek je namenjen gladoječim v Rusiji. V lepem številu zbranim občinstvu je g. dr. Jesenko, ki se je pred dvema letoma vrnil iz Rusije, s živo besedo očrtal strašno bedo ruskega naroda ter pripotoval, da vsakdo po svoji moči prispeva na pomoč ruskim bratom. Prireditelj je imela lep gmetni in moralni uspeh.

*** Sokolska prireditve na Vrhniki.** Obratno ravnateljstvo južne železnice razglašajo, da odpelje v nedeljo dne 30. julija, ob priliki sokolske prireditve na Vrhniki vlak št. 1438 kot zamujen namesto ob 20.40 šele ob 23. uri z Vrhnike.

*** Preureditev selske službe pri postnem uradu Leskovec pri Krškem.** S 16. julijem 1922 se je preuredil pri postnem uradu Leskovec pri Krškem dostavljanje poštinih pošilk po selskem pismu — uši tako, da se bo dostavljalo v L. okraju (Veniše, Gorenja vas, Velika vas, Mali Podlog, Grčca vas, Vel. Podlog, Jelše, Gorica in Drnovo) vsak ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju (Drnovo, Mrtnice, Breg in Zadovinec) pa vsak torek, četrtek in soboto.

*** Dva požara v Savinjski dolini.** V noči od nedelje na ponedeljek je okrog 1. ure na nepojasnen način nastal ogenj pod kozolecem posestnice vdove Hanič in Gorjakovem pri Kaplji. Vseled močnega vetra se je ogenj hipoma razširil še na ostala h gospodarstvu pripadajoča poslopja, ki so pogorela do tal. Posestnica Hanič, ki je brez otrok, so komaj rešili iz goreče hiše. Na mesto požara je dospela prva požarna bramba iz Kaplje, za njo pa požarne brambe z Gomilkega, Prekopa, Grajske vasi, Sv. Jurja ob Taboru, Kaplje vasi in Latkove vasi. Požarnim brambam se je posrečilo obvarovati sosedna poslopja. Medtem, ko je na Gorjakovem gorelo, se je pripravi la tudi požarna bramba v Braslovčah, a je ostala doma, ker bi valed predodlajenosti itak prišla prepozno. Ravno se je hotelo članstvo zopet raziti, kar se nenadoma pojavi ogenj tudi v četrh ure ob Braslovč oddaljeni vasi v Preseerjahu. Ogenj je nastal v gospodarskem posloplju posestnika Čmaka in se hitro razširil na najbližnja poslopja. Braslovška požarna bramba, ki je bila valed »sreče v nesreči« pripravljena, je mogla takoj na pot ter začela omejevatj ogenj, ki bi valed močnega vetra in hude suše mogel postati usodopoln za vso vas. Braslovski požarni brambi sta prišli kmalu na pomoč požarni brambi iz Letuša in Paške vasi. Zjutraj so prispele tudi požarne brambe, ki so se vračale z Gorjakevega. Požarnim brambam se je zahvaliti, da se ni zgodila še večja nesreča. V Preseerjahu so bili po požaru okodovani štiri posestniki: Čmak, Perger p. d. Mikl, Ažman (p. d. Dacar) in p. d. Bredneč. Zgorela so tri gospodarska poslopja, en kozolec in ena uta. Ker je izbruhnil požar v obeh slučajih tako pozno ponoči, se domneva, da je na obeh krajih podtaknila ogenj zlobna roka.

*** Toča v Posavju.** V torek ponoči je v Savinjski dolini in tudi drugod na Stajerskem močno deževalo. Iz Posavja pa poročajo, da je tamkaj toča napravila mnogo škodo. Trpela je zlasti koroza.

*** Nesreča pri veselici.** V nedeljo zvečer je na veselici požarne brambe v Kamnici pri Mariboru eksplodirala karbidna svetiljka, ki se je razletela na drobne kosce. Ključavničar Spudič je bil pri tem od nekega drobnca tako močno zadet v glavo, da je bil težko poškodovan in so ga morali prepeljati v bolnico.

*** Nesreča s patrono.** Smole Antonija, 17letna hči kočarice iz Preseerja pri Ljubljani, se je igrala z vojaško patrono, katero ji je prinesla njena mati, ki jo je našla na polju. Naenkrat je patrona eksplodirala, ter ji skoro odtrgala vse prste na roki in poškodovala na glavi. Podati se je morala v bolnico.

*** Težka nesreča pri delu.** Iz Radeč pri Zidanem mostu nam poročajo: V sredo se je Andrej Strniša na Rvhovem pri nalaaganju drv na voz težko ponesrečil. Težko naložen voz je prišel v tek ter je kolo siromaku desno nogo popolnoma odtrgalo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

*** Nesreča s avtomobilom.** V Gorici se je preteklo soboto pripetila velika nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Sofer Lucijan Usaj je povabil svoja znanca: gostilničarja Franca Ipvaca in železniškega uslužbenca Silvestra Pintarja na izprehod s avtomobilom. V vesel razposajenosti je Pintar sprožil avto v dir in avto je vozil z vedno večjo brzino proti mostu ob Grojnc. Avtomobil je padel v globino osem metrov na kamenje ter se popolnoma razbil. Pintar in Ipvac sta ostala na mestu mrtva, sofer Usaj pa se je smrtnonevarno pobil. Prepeljali so ga v bolnico. Ni upanja, da bi okrevala.

*** Nesreča ali zločin?** Pri lesni tvrdki Jug v Mariboru zaposleni bivši železniški poduradnik Legiša je te dni neznan kam izginil. Tvrdka ga je poslala v Varazdin, da dvigne tamkaj pri neki banki večjo vsoto denarja ter izplača za tvrdke nake računa. Kakor je banka

Nov roman „Jutra“.

Prihodnje dni končamo s priobčevanjem grandiozne Nušičeve vojne slike »Devetstopenajsto« in s 1. avgustom prične poleg našega senzacionalnega romana

»HČI PAPEŽA«

izhajati Izviren roman odličnega slovenskega pisatelja drja Ivana Laha

Slatinska princesa.

Dejanje se godi v idilični pokrajini našega letoviškega biserja Rogaske Slatine.

Prepričani smo, da bo Lahov roman vzbudil splošno zanimanje in pridobil »Jutru« novih simpatij.

sporočila, je bila vsota res dvignjena, a Legiša ni bilo več v Maribor. Nepojasneno je še, je-li se mu je pripetila kak nesreča, ali pa je Legiša morebiti denar ponesrečil.

*** Noč ga je vzela.** Iz Maribora je izginil neki Karel Pitamic, ki se je izdal za trgovca ter je imel tudi v Dravogradu potovalni kino. Napravil je v Mariboru in Dravogradu mnogo dolgog. Ko so mu mariborska tla postala prevroča, popihal jo je preko meje.

*** Razne nezgode.** Jentča Rudolfa, kurjača na južni železnici, je premikajoči stroj tako pritisnil čez život, da je dobil težke notranje poškodbe. — Josih Antonijo, hči posestnika iz Pleš, je ugriznil domač pes v desno nogo. — Konji so se splašili Francu Suštaršiču kmetu iz Hrušice. Padel je raz voza, ter dobil težke notranje poškodbe. — Janeza Goloba, delavca v smodnišnici v Kamniku, je zgrabil struparski stroj za levo roko in mu je zlomil. — Vsi so morali v bolnico.

*** Roparski napad.** 20letni Dolenc Pavel je delal pri gostilničarju Fr. Oblaku v Kalcu pri Logatcu skozi 3 mesece. Dne 25. julija je odšel iz službe. Gospodar mu je oddal v gostilni trimesečno plačo v znesku 6500 kron. To so videli trije neznanji moški, najbrže tihotapci. Dolenc je potem še nekaj časa popival v gostilni. Proti 11. uri ponoči je odšel nekoliko vinjen iz gostilne proti domu. Na cesti v Kalcu, ob italijanski meji, ga je zahrbtno napadel eden onih moških, ki so sedeli preje v gostilni, in ga podrl na tla. Ker je bil napadenec močnejši, je zgrabil roparja ter mu pokleknil na prsa. Ropar pa je hitro izvelkel iz žepa nož in prerezal Dolencu skodor do kosti obe roki nad komolcem ter mu nato vzel vse denar, kar ga je imel pri sebi in hitro zbežal v temno noč. Dolenc je klical še nekaj časa na pomoč, nato pa padel v nezavest. Proti jutru so ga našli domačini in ga spravili na kolodvor, odkoder so ga pripeljali v javno bolnico v Ljubljani.

*** Milijunska tatvina v Porečah.** V vili Wahlisa ob Vrškem jezeru je bila te dni izvršena milijunska tatvina. Okraden je bil tamkaj nastanjeni Amerikane Abraham Brecher, kateremu so tatovili iz zaklenjenih sobe odnesli enajst milijonov avstrijskih kron, 20.000 mark ter zlatnine v vrednosti 1500 dolarjev. Tatvino je izvršil neki 23letni fant v družbi starejše ženske. Zapustila sta Poreče z D-vlakom v smeri proti Celovcu.

*** Aretacija nevarnega sleparja.** Kakor smo svedočeno poročali, je neki Viktor Snidersich iz Opčin pri Trstu spleparil lani neko zagrebško banko za 200.000 lir. Po izvršeni splepariji je pobegnil in izginil brez sledu. Sedaj je bil Snidersich v Gdanskem aretiran. Aretiranca bodo v kratkem prepeljali v Trst.

*** Roparski napad v Slatini.** Ropar ustreljen. Te dni je napadel v gozdu pri Slatini neki maskiran ropar gozdjarja, ki se je sprehajal z dvema damama. Nameril je samokres in zahteval denar in nakit. Gozdjar je bliskoma zgrabil za puško in ustrelil. Ropar se je, zadet v glavo, zgrudil takoj mrtve na tla. Njegova identiteta še ni dognana.

*** Vlom v trgovino.** V noči od 24. na 25. julija so doslej neznani zločinci vlomili v trgovino trgovca Bizjak, poprej Peteline, v Zgornji Polskavi pri Pragerskem in odnesli s seboj vse manufakturno blago.

PRENOČISČA ZA ZLETNE DNI.

Prebivalstvo mesta Ljubljane, Most, Viča in Gornje Šiške se enkrat uljudno in nujno prosimo, naj nam prijavijo eventualna razpoložljiva prenočišča za goste ob priliki vsesokolskega zleta. Prijave udeležencev se tako množijo, da prebivalstvo ne bo vsaki priliki pokazalo nam doslej prijavljena privatna prenočišča daleč ne zadostujejo. Ljubljansko svojo veliko gostoljubnost napram zunanjim gostom. Pričakujemo zanesljivo, da tudi to pot ne zaostane.

Apeliramo na vse Sokolstvu prijazno prebivalstvo, da čimprej prijavi razpoložljiva ležišča. Iz nekaterih najlepših ulic, kjer imajo ugodne rodne zelo udobna stanovanja, nimamo še prav nobenih prijav. Na ceh Aleksandrovi cesti se je odzvala našemu pozivu samo ena družina.

Stanovanjskemu odseku je mnogo na tem, da ima čimprej evidenco nad vsemi razpoložljivimi prenočišči. Le tedaj bo mogoče goste pravočasno in pravilno razvrstiti.

Pričakujemo torej od našega rodoljubnega prebivalstva prihodnje dni številnih prijav, ki jih je oddati pri stanovanjskem odseku na magistratu v III. nadstropju v pisarni poleg mestnega eksnedita.

Gospodarsivo

POKRAJINSKA OBRATNA RAZSTAVA V MARIBORU.

(Od 8. do 17. septembra 1922.)

Vsem razstavljalcem naznanja razstavni odbor ponovno, da more smatrati le one kot definitivne razstavljalce, ki so vpsali pravilno izpolnjene prijavnice vse druge ustmene ali pismene prijave tej ali oni osebi za razstavni odbor niso obvezne in se pri dodelitvi prostora ne morejo upoštevati. Zadnjikrat pa še opozarjamo vse one, ki se mislijo udeležiti razstave, ki se dosedaj še niso prijavili naj to nemudoma storijo, ker se za poznejše prijave v nobenem oziru ne bo oziralo in upoštevalo. Prijavnice se dobe v pisarni razstavnega odbora Aleksandrova cesta 22, kjer se drage volje na željo brezplačno izpolnijo. Razstavni odbor gre vsakemu razstavljalcu na roko in bi bil vsak poznejši izgovor, neumestem.

Oglašaj za razstavni katalog se sprejemajo samo še do 1. avgusta, nakar izrecno opozarjamo vse one, ki nameravajo inserirati v tem katalogu, da si še pravočasno naroče oglašje pri anončnem zavodu R. Sušnik, Slovenska ulica. Po tem roku se oglašaj za katalog radi tiska in pravočasne izvršitve kataloga ne morejo več sprejemati.

Naročniki reklamnih plošč na ograji razstavnega odbora se ponovno naprošajo, da čim prej naroče zaželenje napise pri pooblaščenih slikarjih: Fran Ambrožič, Grajska ulica 2, Franjo Horvat, Slovenska ulica 10 da se zamorejo pravočasno dogovoriti. Odlašanje radi preobčutitve z delom v zadnjih dneh redni razvoj razstave le ovira. Zato je v interesu vsakega posameznika, da si s pravočasnim naročilom zagigura točno in pravočasno izvršitev.

V vseh zadevah, ki se tičejo obrtne razstave, se je obračati le na razstavni odbor Aleksandrova cesta 22, kjer se dobe vsa pojasnila. — Posamezne osebe niso upravičene dajati kakršnakoli zagotovila, za katera razstavni odbor ne prevzame nobene odgovornosti.

NARODNA BANKA SHS.

Stanje 15. julija 1922.

Aktivne: Zlata in druga podloga 355 milijonov 478.849.51 dinarjev (napram prejšnjemu stanju manj za 709.325.98), državni dolgov 4.543.160.973.02 (manj za 39.996.420).

Passive: Glavnica v zlatu 16.978.500, rezervni fond 2.147.717. več za 35.500, bankovci v obtoku 4.844.365.990 (manj za 9.192.540); žiro in drugi računi 911 milijonov 675.991.91 (manj za 43.034.944.91), terjatve države za založene domene 2.138.377.163.

TRŽNA POROČILA.

Zagrebski tedenski sejem. (25. t. m.) Duvov krme je bil slab, cene so narasle. Dogov živine je bil velik, a posebno iz Bosne. Cene za kg žive teže v kronah: bik 24 — 30, vol 11. 30 — 33, III. 20 — 26, krave I. 26 — 30, II. 20 — 26, III. 14 — 16, teleta I. 42 — 44, II. 39 — 41, III. 36 — 38, svinje II. 76 — 82, III. 68 — 72. Seno se je tržilo po 700 — 800 K. Konji, posavski, težki, zelo lepi par 50 — 52 tisoč, srednji 30 — 32 tisoč, lahki 18 — 20 tisoč. Konji za mesarje, komad 3500 — 4000 K, večidel za Avstrijo. Žrebata, enoletna, komad 8 — 12 tisoč, dveletna 12 — 14 tisoč, triletna 16 — 18 tisoč. Žrebata so se kupovala večinoma za inozemstvo: Italijo in Avstrijo. Detelja 800 — 950, slama 390 — 400, otava 700 — 720.

Zagrebsko tržišče z žitom (26. t. m.) Pšenica stara 1560 — 1580 K, nova 1500, koroza (rumena) 1250 — 1260 K, bela 1180 — 1200 K. Moka po kg št. 0 23.75 — 24, št. 2 22.75 — 23, št. 6 21.50 — 22 K. Ponudba je bila minimalna.

— Produkcija in potreba sladkorja v Jugoslaviji. Po mnenju strokovnjakov bodo vse naše sladkorne tvornice producirale letos kakih 3000 do 3500 vagonov belega sladkorja za domačo uporabo. Ta množina pa seveda nikakor ne zadostuje za domačo potrebo. Zato bomo tudi letos morali uvoziti kakih 3000 vagonov iz inozemstva, kar bo stalo — brez davka — gotovo poldrugo milijardo kron.

— Glavnico povpišjejo: »Dunavski kreditni zavod« v Beogradu za 2.500.000 Din z akcijami po 100 Din nominalne. — Javno in prevozno skladišče d. d. v Celju od 3 na 6 milijonov kron; delnice po 4000 kron, rok do 31. julija. — Prizrenska banka v Prizrenu od 500.000 na 1.000.000 Din, akcije po 100 Din, rok od 1. do 31. avgusta.

— Izvoz drv iz Jugoslavije. Po poročilu ministrstva poljoprivrede je razvidno, da smo v teku tega leta izvozili 500 tisoč vagonov drv, a Slovenija sama je izvozila 300.000 vagonov.

— Madžarske reparacijske dobave za Jugoslavijo. Madžarske tvornice vagonov so dovršile te dni popravila 2500 vagonov in 400 lokomotiv za Jugoslavijo. Obenem pa so dobile nova naročila, pri katerih gre zopet za popravo 2500 vagonov in 400 lokomotiv, kar bo stalo približno 2 milijardi kron.

— Velik uspeh nemške tovarne. Velika nemška tovarna, ki izdeluje lokomotive, od katere jih dobavlja v veliki meri tudi Jugoslavija, znana Hanomag, Hannover-Linden, je izdelala te dni že 10.000 lokomotiv. Tvornica, ki je bila ustanovljena že leta 1838 zaposluje okoli 10 tisoč delavcev.

— Zetev v Rumuniji. Poljedelski »Argus« poroča, da bo letošnja žetev v Rumuniji dala 500.000 vagonov koroza, 250.000 vagonov pšenice, 250.000 vagonov ječmena, 15.000 vagonov prosa in 20.000 vagonov boba.

— Nove rumunske novčanice. Rumunska Narodna banka bo izdala nove novčanice po 20, 100 in 500 lejov. Nove novčanice se tiskajo v Franciji. Stare novčanice se bodo zamenjemale 1. septembra 1922.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.225 — 0.24, Berlin 15.50 — 16, Budimpešta 5.30 — 5.50, Milan 366 — 370, London ček 355 — 358, Newyork ček 78.25 — 79, kabel 79.25 — 79.50, Pariz izplačilo 645 — 665, ček 625 — 640, Praga izplačilo 183 — 184.50, ček 180 — 181, Švica 1500 — 1550, Varšava 1.50, valute: dolar 76 — 78.50, avstr. krone 0.25 — 0.30, češke 178 — 180, franki 640 — 645, marke 16, leji 50, lire 362 — 365.

Trg. obrtna banka 59 — 60. **Brodska banka** 80. **Hrvatska eskomptna banka** 164 — 170. **Jadranska banka** 425 — 450. **Jugoslovenska banka** 103 — 105. **Ljubljanska kreditna banka** 210. **Slavonska banka** 112.50 — 113. **Prašteditona** 1150 — 1155. **Slovenska eskomptna banka** 169. **Srpska banka** 152.50 — 153. **Dubrov. parob. družba** 1300. **Goranin** 125. **Našička industrija drva** 125 — 128. **Gutman** 285. **Slavonija** 105 — 106. **Union** 550 — 600. **Ljubljanske strojne tovarne** 207.50. **Trbov. premog. družba** 200 — 225.

Beograd, devize: London 355, Pariz 650, Rim 375, Praga 178, Berlin 15 — 16, Dunaj 0.24, Bukarešt 49.20, Budimpešta 5.20.

Dunaj, devize: Zagreb 114.85 — 115.15, Beograd 459.40 — 460.60, Berlin 66.10 — 66.40, Budimpešta 23.96 — 24.04, London 1534 — 1536, Milan 1578.50 — 1581.50, Newyork 344.75 — 345.25, Pariz 2857 — 2863, Praga 799 — 801, Sofija 219.50 — 220.50, Varšava 592 — 598, Curih 6543 — 6557, valute: dolarji 34.50 — 34.350, levi 213 — 215, a. marke 66.15 — 66.65, angl. funti 1528.50 — 1531.50, franc. franki 2850 — 2860, lire 1568 — 1572, dinarji 457 — 459, poljske marke 590 — 598, leji 224.50 — 225.50, švic. franki 6510 — 6530, češke krone 798.50 — 801.50, madž. krone 24.24 — 24.36.

Praga, devize: Berlin 845 — 865, Curih 838 — 842, Milan 200.62 — 202.62, Pariz 364.50 — 366.50, London 196 — 197.50, Newyork 43.95 — 44.55, Beograd 55.25 — 56.25, Sofija 26.85 — 27.65, Dunaj 0.1075 — 0.1475, Varšava 0.69 — 0.79, Budimpešta 2.8750 — 2.9750, valute: n. marke 8.65 — 8.85, švic. franki 833 — 837, lire 197.62 — 199.62, franc. franki 361.50 — 363.50, angl. funti 195 — 196.50, dolarji 43.90 — 44.50, dinarji 55.25 — 56.25, levi 26.85 — 27.65, avstr. krone 0.15 — 0.19, poljske marke 0.69 — 0.79, madž. krone 2.8750 — 2.9750.

Curih: Berlin 1.0150, Newyork 526.50, London 23.43, Pariz 43.70, Milan 24.07, Praga 12, Budimpešta 0.35, Zagreb 1.68, Sofija 3.40, Varšava 0.0850, Dunaj 0.0175 avstrij. krone 0.02. **Berlin:** Italija 23.82 — 23.88, London 2307.10 — 2312.90, Newyork 519.84 — 521.16, Pariz 4314.60 — 4325.40, Švica 9887.60 — 9912.40, Dunaj 1.48 — 1.52, Praga 12.5050 — 12.5350, Budimpešta 34.55 — 33.65, Bukarešt 3.20, Zagreb 650, Sofija 324.25 — 324.75.

Mesečno sobo

meblirano, se rajše nemeblirano, če možno s prostim vhodom 2824

išče soliden gospod.

Plača po dogovoru. Posužbe na Anonč. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 8.

Kupimo vsako množino 2315

brusnega lesa

(Schleifholz), debelega od 7 cm in čez, dolgega od 1 m in čez, za takoj in za pozneje stalne dobave. Ponudbe I. jugoslov. posredovalnici za les v Mariboru.

Krasno darilo!

Izredna prilika!

Bizantinski šal

umetniško starinsko ročno delo, še nerabljeno, izdelano pred 150 do 200 leti — krasen vzorec — v velikosti 3.70 X 1.68 m se ugodno proda. 2826

Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 8.

Pozor! 2321 Pozor!

Kupim perotnice malih sokolov.

P. Gaudenz, Vidovdanska cesta št. 2

Hči papeža

— Lukrecija Borgia

«Moja naloga je: ubogati!» je odvrnila Vincencija z ledenim mirom, kakor je odgovarjala na vsako Lukrecijino vprašanje. «Zares storite najbolje, vojvodinja, da se vdaste v svojo usodo. Sicer ste pa zelo razburjeni in ste v takem stanju, da vam bo samostanski mir samo prijal in koristil!»

«Niti trenutka ne smem izgubljati,» je odvrnila lepa Lukrecija; v Rim moram in če me stane življenje... Ah, častita mati, saj ne slutite, kaj je odvisno od tega, ako me zadržite tukaj še dalje. Toda, zaupala vam bom: življenje človeka je postavljeno na kocko, življenje, ki mi je tisočkrat dražje, kakor moje lastno. Kri se naj prelije, a jaz edina lahko to preprečim! Častita mati, vprašujem Vašo vso: hočete li biti sokrivi strašnega zločina, hočete li pomagati morilecni?»

«Prosila bom nebo, da prepreči zlo, ki se namerava izvršiti,» reče opatica, «toda ubogati moram.»

Ljuto je začela Lukrecija teptati ob tla.

«Ubogati! Vselej samo ubogati!» je mrmrala. «Temu stvoru je zmanjkalo lastne volje... postala je igračka močnikov»...

In naenkrat je pristopila Lukrecija z vso ljubeznivo dražestjo k Vincenciji in ji šepnila: «Sestra, predno ste oblekli spokorno haljo in se umaknili med te-le samostanske zidove, predno

ste položili zaobljubo, da se za vedno odrekate svetu in njegovim radostim in da se z molitvijo in pokoro pripravljate za večnost... sestra, ali niste poprej bili tudi ženska, ženska s hrepenenjem v duši, z občutjem in ljubeznijo, ki vam je ljubljenež človeka storila za ideal življenja?»

Kakor v obrambo je častita mati iztegnila svoje koščene roke.

«Česa me hočete spominjati,» je mrmrala s plahimi pogledi. «Vse to sem pretrpela, toda nekdanji časi se mi ne vračajo več niti v spominu.»

«Toda tudi Vi ste ljubili, tudi Vi ste drhteli za ljubljanim bitjem... Ah, mislite na to, častita mati, in usmiliti se mene in moje tuge! Ugrabit mi hočejo ljubljenež soproga, ubiti ga hočejo, bodalo je že nastavljeno na njegovo glavo! Usmiliti se me in dajte mi konja, da zdirim v Rim!»

«Nemogoče! Zahtevate od mene, česar ne morem storiti, ne smem dovoliti, ker bi mi prineslo gotovo povprečje.»

«Pomagajte mi,» je prosila Lukrecija. «Obetam vam, da bom v kapeli vašega samostana dala zgraditi nov oltar, kakršnega nima nobena cerkev v Italiji. Postavijo ga najglasovitejši umetniki, ves bo sijal v zlatu in slovo kosti... Z briljantno okrasim podobno Rešitelja... da...»

Ne trudi se dalje, hčerka moja! jo je prekinila častita mati. «Ne morem, za voljo božjo! Odrejen ti je strog zapor, toda jaz ti ga ublažim. Odstopila ti bom lastno celico in ne bo ti treba opravljati pobožnosti in pokore, dokler ne boš enkrat sama zahtevala, da

se združiš z nami tudi v tem. Ali prosim te,» je dodala častita mati z mehkejšim glasom, «prosim te, ne obtežuj mi moje dolžnosti! Vdaj se usodi, katero ti je odločil Vsemogočni!»

«Vi me hočete torej zadržati, hočete preprečiti, da potujem naprej!» je kriknila Lukrecija Borgia in lomila roke. «Ah, tedaj... tedaj je on izgubljen!»

«Bog bo milostljiv njegovi duši,» reče Vincencija; «tudi v tem slučaju se zgodi volja božja in ne človeška... A zdaj pojdi z menoj! Prosim te, hčerka moja, ne izživaj si, pojdi z menoj!»

Molče je sledila Lukrecija opatici. Vse višje in višje sta se vzpenjali po zaviti stopnicah, dokler nista dospeli v drugo nadstropje ogromne zgradbe. Vsem samostanu je vladala globoka tišina, ko da so izmrli široki hodniki in številne celice.

Častita mati je odprla vrata in pustila Lukrecijo v celico, urejeno s samostansko enostavnostjo. Ničesar ni izdajalo, da stanuje tu predstojnica samostana «skesanih sester». Vincencija je živela prav tako, kakor ostale nune.

Celica je bila ozka, tla kamenita, a okno, ki je gledalo na samostanski vrt, je bilo prepreženo z železnim okrijem. V celici je stala nizka postelja s slamenjati in grobo odejo, klečalo v bližini okna, majhna mizica in nizek stol — to je bila vsa oprava.

«Hočeš morda jesti, moja hčerka?» vpraša Vincencija. Toda Lukrecija, ki je sedela ob postelji, je s solzami v očeh odkimala.

«Tedaj storiš najbolje, da zmoliš ve-

čno molitev in ležiš v posteljo. Naj ti spanje ublaži tvojo veliko bol.»

Iz globokih, temnih oči samostanske predstojnice, ki je nekoč morala biti lepa, ki je nekoč gotovo bila polna življenjskih radosti in hrepenenja po sreči, je padel na Lukrecijo dolg pogled. Nato se je Vincencija polahko umaknila do vrat.

Toda na pragu je še postala, ko da se obotavlja, ko da ima Lukreciji naročiti še nekaj posebno važnega; a to je trajalo samo trenutek, za predstojnico so se zaprla vrata celice. Lepa, mlada, nesrečna žena se je zdrnila, ko je slišala, kako se je v ključavnici dvakrat obrnil ključ in ga je mati predstojnica potegnila iz nje.

Zaprta! Zaprta v celici na nedolžnem čas! Vzeta ji je zlata svoboda in lastna volja! Lukrecija v tem obupnem stanju ni niti trenutek mislila nase. Ali zato je tem jasneje stala pred nje-nimi vlažnimi očmi slika ljubljenež soproga. Alfons!... Milostljivi Bog, morda se že jutri vrne v Rim, zanašajoč se na dobro vest, ki mu jo je poslala po očki Jakobu, in na jamstvo, katero mu je dala za varnost njegovega življenja. A v Rimu prežijo nanj morilci... Rim se pred njim odpre kakor grob in požre ga za vedno.

Lukrecija je skočila z roba postelje, stekla k vratom in pričela s stisnjenimi pestmi udarjati po njih. Poskušala je razbiti težka, z železom okovana hrastova vrata.

Vzdihovala je, klicala pomoči, vila je roke. Plakala je, prosila ponižno, zaman!

V tem gradu ni nihče hotel čuti človeške boli, nihče ni imel sočutja za njen obup. Skoz hladne zidove ni prodiral njen krik. V tej hiši je vladala samo pokorščina volji božji. Toda še mogočnejša, ko volja božja, je bila v tem samostanu: želja in zapoved Borgijca!

A ona, ona jedna, nesrečna in brezmočna jetnica je bila tudi Borgia... Kako čudna, odvratna igra!... Borgia, zaprta v tem samostanu, kakor divja zver... na zapoved Borgijca! Da, da, ljudje so imeli prav, ko so pričeli Borgijce imenovati volčjo obitelj... volk trga volka...

Lukrecija je vprla pogled na klečalo, nad katerim je visela podoba Rešitelja.

Ali naj poklekne in poskuša z molitvijo umiriti svojo dušo? Na Lukrecijinih ustnih se je javil kratek, preziren smehljaj. Proti Borgijskim sklepom ne pomagajo niti molitve. To je vedela dobro.

Lukrecija je stala ob oknu in krčevito trgala za železno rešetko. Njeni prsti so zakrnavili... pustila je ta brezuspešni poskus.

Ze davno je legla noč na pokrajino. Lukrecija je začela lahno šepetanje... To so bili jezerski valovi.

Tedaj je zapazila onkraj jezera luč: ogenj v taborišču, kjer se ogrevajo Cezarjevi vojaki.

Cezar... ne, ne, Lukrecija je občutila, da ne sme misliti nanj, da ne zblazni... Sploh je nehala misliti, hotela je umiriti svojo dušo.

(Dalje prihodnjič.)

Glavna skupščina društva „Pravnik“.

Glavna skupščina društva „Pravnik“ se je vršila dne 19. t. m. Udeležba ni bila tako mnogobrojna, kakor bi bilo želeli. Zborovanje je otvoril in vodil dvorni svetnik Bežek, ki je pozdravil navzoče, se spominjal v zadnjih dveh letih umrlih članov in se zahvalil oddelku ministrstva pravde na gmotno podporo. O delovanju društva v prvih dveh povojnih letih (1920 in 1921) je poročal društveni tajnik okrajni sodnik dr. Sajovic. Društvo je štelo 542 rednih članov in enega častnega člana; pomnožilo se je v teh dveh letih za 288 članov; umrlo je medtem 8 članov. Dne 18. decembra 1920 se je ustanovila v Mariboru podružnica. Poleg drugih manifestacij se je poklonilo tudi društvu odposlanstvo dne 28. avgusta 1921 svojemu odličnemu članu dr. Ivanu Tavčarju, ko je praznoval sedemdesetletnico svojega rojstva. «Zbirka zakonov» se ni mogla nadaljevati, ker je primanjkovalo potrebne glavnice. V novembru 1920 je izvedel odbor pismeno anketo o izenačenju zakonov za vso kraljevino. Na podlagi došlih mnenj je izdelal vseučiliški profesor dr. M. Dolenc spomenico, ki je bila odposlana ministrstvu pravde. Izšla sta dva letnika društvenega glasila «Slovenski Pravnik» z bogato vsebino. Naročnikov je list imel 621. Na sestanku v novembru 1920 je bil razgovor o določbah volilnega reda, spomladi 1921 pa 6 diskusijskih sestankov, na katerih so predavali vseučiliški profesor dr. Kušej, šef oddelka prosvetnega ministrstva dr. Skabernè, šef oddelka ministrstva pravde dr. Babnik, vladni svetnik dr. Rutar, vseučiliški profesor dr. Lapajne in vseučiliški profesor dr. Dolenc v najvažnejših določbah ustavnega načrta. Diskusije so se nadaljevale jeseni in letošnjo pomlad. Predavali so dvorni svetnik Škerlj o novem odvetniškem redu, dvorni svetnik Keršič in dr. pravdnik dr. Munda o načrtu zakona o sodnikih, vseučiliški profesor dr. Dolenc o novem zakonu o poroti in dvorni svetnik Babnik o kazenskem sodniku poedincu pri zbornih sodiščih. Lstopnje. Vse diskusije so bile dobro obiskane in se je razvila po vsakem predavanju živahna debata. Glasom poročila blaginjskega odvetnika dr. Lavrenčiča je imelo društvo v obeh poslovnih letih dohodkov 132.679 K 20 v, izdatkov pa 98.799 K 20 v. Proračun za leto 1922 izkazuje potrebnost 97.000 K. Imenom preglednikov predlagani absolutorij je bil soglasno sprejet. Na predlog dr. Krejčega so se izvršile volitve z vzklikom in so bili izvoljeni za leto 1922: za načelnika odvetnik dr. D. Majaron, za odbornike dvorni svetnik Bežek, okrajni sodnik dr. Sajovic, odvetnik dr. Lavrenčič, vladni svetnik Škarja, vseučiliški profesor dr. Dolenc in dr. Pitamic, prokurator dr. Souvan, župan in odvetnik dr. Hrašovec, državni pravdnik dr. Grasselli in sodni svetnik Kuder, za preglednika odvetnika dr. Žirovnik in dr. Tekavčič. Glavna skupščina je nato pooblastila odbor, da ponudi društveno knjižnico v nakup Centralni knjižnici, vseučiliški knjižnici in pa upravnemu sodišču. Dalje je izpremenila društvena pravila v par točkah; članarina in naročnina znaša za leto 1922 40 Din. Še letos se priredi izlet na Zidani most, ki se ga udeležijo tovariši iz Hrvatske.

«Niti trenutka ne smem izgubljati,» je odvrnila lepa Lukrecija; v Rim moram in če me stane življenje... Ah, častita mati, saj ne slutite, kaj je odvisno od tega, ako me zadržite tukaj še dalje. Toda, zaupala vam bom: življenje človeka je postavljeno na kocko, življenje, ki mi je tisočkrat dražje, kakor moje lastno. Kri se naj prelije, a jaz edina lahko to preprečim! Častita mati, vprašujem Vašo vso: hočete li biti sokrivi strašnega zločina, hočete li pomagati morilecni?»

«Prosila bom nebo, da prepreči zlo, ki se namerava izvršiti,» reče opatica, «toda ubogati moram.»

Ljuto je začela Lukrecija teptati ob tla.

«Ubogati! Vselej samo ubogati!» je mrmrala. «Temu stvoru je zmanjkalo lastne volje... postala je igračka močnikov»...

In naenkrat je pristopila Lukrecija z vso ljubeznivo dražestjo k Vincenciji in ji šepnila: «Sestra, predno ste oblekli spokorno haljo in se umaknili med te-le samostanske zidove, predno

has) se naprošajo, da takoj pismeno sporoče na naslov Stanko Tominec, obratno ravnanstvo juž. železnice v Ljubljani svoje natančne naslove, da se jih zamore obvestiti glede proslave desetletnice mature.

* **Pevski zbor «Ljubljanskega Zvona».** Danes dne 28. julija zvečer ob osmih urah bo priredil sredo ob osmih urah mešan zbor. Odbor.

* **Na šentjakovski sejmi v nedeljo 30. julija** na voljašem strelšču na Dolenjski cesti 15 pridejo sejmarji in sejmarice v sprejedu z godbo na čelu. Sprejedu poje iz Cigaletove ulice. Na sejmišču, ki bo slavnostno okrašeno, bodo postregle šentjakobske gospe in gospodične z vinom, pivom in jestvinami po zmerni ceni, kot je navada na šentjakobskih prireditvah. Vino bo najboljšje Mačkovo. Da se duša in srce izredno razvedri, pripravljajo se posebnosti in zanimivosti. Tako se bo točilo pitje mleko, a le proti receptu, obilen ribji lov najde gotovo dovolj navdušenih tekmovalcev, ki bodo vsi kaj «ujeli», če bo pa srce še tako trdo, ga omeče glasovi novodobnih siren. Istotako je preskrbljeno za bogat srečolov in poskočen ples. Zvečer najna razsvetljava. Ker je vstopnina samo 3 dinarje in v nedeljo ni nobene druge prireditve v našem mestu, bo gotovo vsak rad obiskal naš sejmi. Začetek ob pol štirih popoldne.

* **Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.** Poročajo nam: Deveti klubov redni občni zbor, ki se je vršil dne 23. t. m., je zaključil eno najdelavnejših klubovih dob. Za poslovno leto 1922/23 je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Roš Mirko, cand. iur.; podpredsednik Hočevar Mirko, cand. iur.; tajnik Kolšek Davorin, stud. med.; blaginjski Erhartič Ivo, stud. tech.; knjižničar: Sribar Cvetko, abt.; gospodar in arhivar Modic Stanko, stud. chem.; odb. namestnik Pečnik Rado, stud. iur.; revizorja Černež Ljudevit, cand. med. in Šalmič Rafko, abs. rer. com.

* **Družba sv. Cirila in Metoda** je prejela potom moške podružnice v Trbovljah 400 K i. s. so zbrali 200 K kot pokroviteljsko vojaki 1. čete, 3. bat. 40. pp. «Triglav» v spomin na umrlega tovariša Stojana Duvnjaka, kateri je dal svoje življenje za kralja; 200 K je pa plačal g. Jakob Žibret namesto sodnijske poravnave z g. Alojzijem Podrenikom. — Vsem darovalcem iskrena hvala!

* **Sokolska vrtna veselica v Medvodah.** Prejeli smo: Kdor se hoče prijetno zabavati, naj pride v nedeljo, 30. julija na vrtno veselico, katero priredi pevski odsek Sokolskega društva v Medvodah, v prostorih priljubljene Šušteršičeve gostilne «Pri Tonetu», Petje v zboru in so-

lospevi, godba gledališkega orkestra, nastop občepriznanih humoristov in ples. Začetek ob 16. uri. V slučaju neugodnega vremena se vrši prireditve v notranjih prostorih. — Zdravo.

* **Za pogorelce v Boh. Bistrici** je daroval dr. Bojo Küsel, okrajni zdravnik v Črnomlju 50 Din.

* **V Trebnjem** priredita podružnici Jugoslovenske Matice in družbe sv. Cirila in Metoda dne 6. avgusta na vrtu g. Kužnika ljudsko veselico z raznovrstnim vspešnim, na kar se opozarjajo vsa sosedna društva.

* **Prijatelji naše šolske mladine.** Z Jesenic nam poročajo: Tukajšnji carinski posredovalec g. J. Košan je podaril iz neke kazenske zadeve šestrazredni ljudski šoli 100 Din za nakup potrebnih učil. Za velikodušni dar mu izreka šolsko vodstvo najiskrenejšo zahvalo z željo, da bi našel še mnogo posrejevalcev.

* **Prepeljava gnoja v dnevi sokolskega zleta** prepovedana. Prejeli smo: Ker je v dnevi sokolskega zleta od 11. do 15. avgusta 1922 in velesojma od 2. do 12. septembra 1922 pričakovati velikega dohoda tujcev, odreja ljubljanski mestni fizikat, da je izpraznenje greznic in prepeljava gnoja v teh dneh prepovedana. Hišni gospodarji se opozarjajo, da skrbno z ozirom na to prepoved za pravčasno izpraznitve greznic in prepeljavo gnoja. Zeleti je, da se vožnja gnoja in fekalij podnevi po sredi mesta sploh in enkrat za vselej prepove. Povsod se take stvari odvažajo ponoči in po ovinkih.

Odgovorni urednik Pr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Največja izbira 11/0 različnih pletenin, majic, nogavic in rokavov pri trdnici A. & E. Skabernè Ljubljana, Mestni trg 10.

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke plača najbolje trdnika 20 **SIRC-RANT, KRANJ,** telef. int. št. 9, in audi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd.

Kontoristinja rrvrstna moč, z večletno pisarniško prakso, dobra strojeopiska, večja nemškega jezika in cirilice ter enostavnega knjigovodstva, se sprejme takoj. Plača dobra. Popolna oskrba v hiši. Oferte na poštni predal št. 1, Zdravilišče Rog. Slatina. 2298

Vremensko poročilo

Ljubljana, 27. julija 1922.		Ljubljana 306 m nad morjem				
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0-10	Padavine mm
Ljubljana	7.	766.4	13.2	brezvetra	jasno	—
Ljubljana	14.	763.7	25.1	jug. rap. sever	del. obl.	—
Ljubljana	21.	762.6	19.7	brezvetra	jasno	2.0
Zagreb	7.	758.9	17.0	brezvetra	del. obl.	—
Beograd	7.	754.0	14.0	—	—	1.0
Budaj	7.	763.8	15.0	zapad	jasno	—
Praga	7.	763.2	13.0	—	več jasno	—
lomost.	7.	767.3	11.0	brezvetra	oblačno	1.0

V Ljubljani barometer nižji, temperatura višja. Sonce vzhaja ob 4:35, zahaja ob 19:40

Mali oglasi

stanje do 20 besedi Din. 3.—, vsaki nadaljnji 5 besedi 2 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanje, re-prometno do 20 besedi 5 Din., vsaki nadaljnji 5 besedi 2 Din. — Plače se naprej. (Lahko tudi s znakov.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanje priložnostnega značaja za odgovor.

Stroje

Mlad gozdarski uradnik z večletno prakso v lesni trgovini želi premeniti svojo dosedajšnjo službo pri večjem veleposreduvalcu na Stajerskem; na raje gre na Kranjsko. Verziran je v vseh poslih, ki se tičejo lesne trgovine. Zmožen je perfektno slovenske in srbohrvaščine v govoru in pisavi, deloma tudi nemščine in italijanščine. Interesenti naj pošljejo ponudbe z natančno navedbo kraja, plače, službenih pogojev in delokroga službe na upravo «Jutra» pod naslovom «Šumski manipulant». 2316

Strojeopiska

z nekaj prakse sprejme dr. Jos. Lavrenčič, odvetnik, Dalmatinova ulica 5. 2318

Knjigovodja

(knjigovodkinja), perfektna se sprejme takoj. Ponudbe na Zlati zavod, d. z. o. z. v Ljubljani. 2327

Prodaja

Nova obleka in površnik za gospoda (srednje postavne) se po povoljni ceni proda. Poizve se pri poročniku Nikolčiču, intendantno skladišče, objekt I, vrata 23. 2307

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron». 2295

Stanovanje

Mlad gospod 2350 z akad. izobrazbo išče nemabilirano sobo v sredini mesta s posebnim vzhodom. Ponudbe pod «25» na upravo «Jutra».

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod ali gospodična s 1. avgustom. Naslov v upravi «Jutra». 2310

Dopisovanje

Zelim korespondence ljubke deve, plemenite duše in čistega srca, ki bi mi po-

Prodaja

Prodaja se 2314 okoli 100 m² ladijskega poda (Schiffboden). Poizve se Rim-ska cesta 2, pritličje, desno.

Pisalni stroj,

skoraj nov, s 35 cm dolgim valjkom, se proda. Naslov v upravi «Jutra». 2308

Gostilničarji, pozor!

Radi opustitve gostilne se proda skoro čisto nov Orchestron firme F. Maschine & S., Wien. Igralni aparat ima dva valjarja po šest pesmi, kot: Naprej, Uboj, Sokolska itd. Orchestron je vreden čez 25.000 K, ki se ga za proda po zelo ugodni ceni 15.000 K franko embalaža in postaja Zlebič-Sodražica. Ponudbe je poslati na upravo «Jutra» pod «Orchestron».